

Inowrocław, 22 maja 1418

Król Władysław [Jagiello] informuje komtura toruńskiego Ludwika von Landseego, że zdecydował o wysłaniu do wielkiego mistrza [zakonu krzyżackiego] Michała Kūchmeistera swoich posłów, sekretarza [królewskiego] i plebana gniewkowskiego Mikołaja Barana oraz swego pokojowca Janusza Sztembarskiego [z Sokołowa], aby dać odpowiedź [na problemy postawione przez zwierzchnika Zakonu]. Zapytuje zatem, czy komtur jest władny wystawić królewskim posłom glejty bezpieczeństwa, czy musi zwrócić się w tej sprawie do wielkiego mistrza. [Król] uważa wprawdzie, że podczas trwania obecnego rozejmu glejty takie nie są potrzebne, ale naśladuje tu postępowanie przedstawicieli krzyżackich, którzy o takie zabezpieczenie zabiegali.

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 2746, pap., lac., wym. 222 × 145, zaplamienia i zabrudzenia, dolna krawędź lewego marginesu oderwana, dziewiętnastowieczna notatka o dacie rocznej listu: 1418, in dorso nieczytelne resztki po zamykającej list pieczęci wystawcy o śr. 28 mm (wosk przez papier, zob. Gumowski *Pieczęcie*, s. 14, 15, nr 16; *Pieczęcie*, s. 14; *HlebionekKatalog*, s. 105, 106), kustodii brak, resztki papierowego paska zabezpieczającego pieczęć na miejscu, nowożytna notatka o treści i dacie rocznej listu w języku lac.

Reg.: RHD 1/1, nr 2746.

Adres [in dorso]: ^aVenerabili Loduigo de Lanzen | comendatori Thorunensi¹, nobis grato.

^bWladislaus Dei gracia | rex Polonie etc.

^cVenerabilis grate nobis dilecte! Quia cum responsionibus nostris, prout nos venerabili fratri domino Micha|eli Ku^echemeister magistro generali² obtulimus, nuncios nostros, videlicet honorabilem Nicolaum Baran ple|banum de Gnyewkow secretarium³ et Johannem de Stengberg cubicularium⁴, fideles nostros | dilectos, dirigere decrevimus. Ideo placeat nobis nunciis nostris predictis saluum^d conductum veniendi ad magistrum generalem predictum et reddeundi dare et ipsos secure conducere, si hoc licite facere poteritis, alias litteras, quas predicto magistro pro conductu scribimus, sibi velitis destinare, nos certificantes, si huiusmodi saluum conductum dare potestis. Verum quidem treugis inter nos pendentibus ullam esset neccesitas hincinde huiusmodi salvis conductibus nos affidare, sed in hoc formam magistri et vestram imitamur, qui nos primo infra treugas presentes pro asecuracione |N| vestra requisistis. Datum in Juueniwladislauia ipso die Sancte et Individue Trinitatis anno Domini millesimo quadringentesimo decimo octavo.

Relacio venerabilis Sbignei de Oleschnicza | scolastici et canonici Sandomieriensis⁵.

^a Inicjał wysokości ok. 3 wersów.

^b Jw.

^c Inicjał wysokości ok. 5 wersów.

^d Pierwsze dwie litery wyrazu napisane na nieczytelnej razurze.

¹ Ludwik von Landsee, komtur nieszawski 1414–1416, komtur toruński 1416–1418, 1428–1431, komtur brandenburski (pokarmiński) 1418–1422, prokurator bytowski 1425–1428, komtur gniewski 1431–1434, komtur radzyński 1434, wielki szatny 1434–1436, komtur krajowy baliwatu alzacko–burgundzkiego 1436–1443, komtur krajowy baliwatu Etsch 1443–1451 (*Jähmig*, s. 298, 303, 308, 310, 315, 317; *Heckmann*, s. 163, 178, 219, 256, 294, 296, 405, 410, 441, 472, 556).

² *Michał Kuchmeister von Sternberg, wójt Nowej Marchii 1410, wielki marszałek 1411–1414, wielki mistrz 1414–1422, komtur gniewski 1422, zm. 1423 (W. Nöbel, Michael Kuchmeister. Hochmeister des Deutschen Ordens 1414–1422, Marburg 1969; Hochmeister, s. 119–121; Jähnig, s. 290, 292, 303, 318; Heckmann, s. 152, 210, 396, 405, 555).*

³ *Mikołaj Baran, pisarz i sekretarz królewski 1418–1420, być może identyczny z wikariuszem katedry poznańskiej Mikołajem Baranem, znanym w 1403, archidiakon egerski 1418, pleban w Gniewkowie 1418–1420, nie sposób również stwierdzić z całą pewnością, czy nasz Mikołaj Baran był identyczny z Mikołajem Baranem z Cieszyna, który w 1433 został plebanem kaplicy Trzech Króli w kościele parafialnym w Starej Budzie, a w 1441 złożył suplikę o nową prowizję na wymienione beneficjum (SulkowskaDokumenty, s. 198; KrzyżaniakowaKancelaria, s. 77, 82, 83; S.A. Sroka, Polacy na Węgrzech za panowania Zygmunta Luksemburskiego 1387–1437, Kraków 2001, s. 40; SzwedaOrganizacja, s. 64, 338, 340).*

⁴ *Janusz Sztembarski z Sokółowa (młodszy) h. Kot Morski, pokojowiec, dworzanin i dyplomata króla Władysława Jagiełły, stolnik dobrzyński 1430–1434 (PSB 43, s. 372, 373; UKD, s. 281, 311; S. Józwiak, A. Szweda, Dyplomatyczna aktywność rycerza Janusza Sztembarskiego z Sokółowa w politycznych stosunkach polsko-krzyżacko-litewskich w pierwszej połowie XV wieku, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 2009, nr 1, s. 3–20; G. Białuński, Studia z dziejów rycerskich i szlacheckich rodów pruskich (XIII–XVI wiek), Olsztyn 2012, wg indeksu).*

⁵ *Zbigniew Oleśnicki (starszy) h. Dębno, pisarz i sekretarz (protonotariusz) królewski, kanonik i prałat licznych kapituł, biskup krakowski od 1423, kardynał św. Pryska, zm. 1455 (PSB 23, s. 784–786; SulkowskaDokumenty, s. 244–245; M. Koczerska, Zbigniew Oleśnicki i Kościół krakowski w czasach jego pontyfikatu [1423–1455], Warszawa 2004).*